

KORONAVİRÜS BİZİ FOSİL YAKITLARDAN KURTARACAK MI?*

Koronavirüsün getirdiği ağır ekonomik krizi aşmak için geliştirilen maliye ve para politikaları dünyayı başka bir problemle yüzleşmek zorunda bırakabilir. O da iklim değişimi.

Küresel ekonomik hasılanın %17'sine tekabül eden 15 trilyon dolarlık teşvik paketleri devreye konulmuş durumda. Bu teşvik paketlerinin çok büyük bir kısmı Çin, ABD ve AB'de uygulamaya konuldu. Fakat mevcut ekonomik teşviklerin iklim değişimini nasıl etkileyeceği hala soru işaretleriyle dolu. Bu teşvikler temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarında kullanılarak küresel karbon emisyonları gelecek 10 yıl için azaltılabilir ama aynı şekilde kömürde, petrolde kullanılıp atmosferdeki kirliliği de artırabilir. Kömür ve petrol hala yaygın bir şekilde kullanılıyor. Özellikle Çin başta olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde ciddi bir kömür kullanımı söz konusu. Karbon yükü fazla olan enerji kaynaklarını yenilenebilir enerji kaynakları ile ikame etmek oldukça maliyetli.

1992 Kyoto Protokolü'nden 2019 yılına kadar karbon emisyonları devamlı yükselmeye devam etti. Geçtiğimiz yıl petrol, doğal gaz ve kömür atmosfere 34 milyar ton karbondioksit yükü ilave etti.

2018'de ABD'de yapılan ankete göre cevap verenlerin %68'i iklim değişiminin kendi ülkeleri için önemli bir tehdit olduğunu düşünüyor. Bu oran, 2017'de %63, 2013'te ise %56 idi.

Krizi aşmak için ABD, AB ve Çin'de uygulamaya konulan teşvik ve yardımlar iklim değişikliğini ciddi oranda etkileyecektir. 2019 yılında ABD, AB ve Çin küresel karbon emisyonlarının %52'sini atmosfere saldı. Çin karbon emisyonlarının %27'sini, ABD %15'ini ve AB %10'unu oluşturuyor. Fakat Çin dünyadaki kömürün yarısından fazlasını tüketiyor ve ülkede şu an hali hazırda 206GW'lık kömür santralleri inşası mevcut. Bu rakam, ABD'nin toplam kömür üretiminden daha fazla. Sadece Çin'in su anda inşa aşamasında olan kömür santralleri, gelecek 40 yılda atmosfere 35 milyar ton karbondioksit salınımı yapacak. Bu rakam 2019 yılındaki toplam küresel karbon emisyon miktarından daha fazla.

Amerikalı, Çinli ve Avrupalı politikacılar ve bürokratlar kolay ve geleneksel olanı mı tercih edecek yoksa Korona Krizi, yenilenebilir enerji kaynaklarına büyük bir dönüşüme öncülük mü edecek hep beraber göreceğiz. Fakat birçok bankacı ve politikacı 150 yıllık geleneksel yola devam edip fosil yakıtları ön planda tutmakta kararlı olabilirler.